

37-308-3

Vojenský historický archiv

1220

gabčík

Slavnostní odhalení desky Zelenkovi-Hajskému ve Vršovicích na škole
v Kodaňské ulici .

Pořadatel učitel Adalbertman.

Za min. školství mluvil insp. Jelínek.

Za ČOS - Šverma

Za sokolskou župu Krušnohorskou-Kukaňovu, místostarosta Boh. Komrška , který zdůraznil, že právě dnes se odhaluje deska v býv. působišti Zelenkově- hraničářské oslavy však že se chystají a požádal přítomné, aby se jich účastnili, jakmile budou uskutečněny.

Za sokolskou župu Pražskou-Scheinerovu - Václav Raška /mluvil špatně česky asi tak jako když někdo říká místo vojáky - vojáci a naopak. /

Za Sokol michle - nám . starosty Dr. Synek

Za okresní ~~ra~~ odbor. radu učitelskou - ředitel Rusý, který zdůrazňoval , že Zelenka- Hajský při své činnosti měl na zřeteli sociálně- listický stát, stát bez hranic a bez armády, t. j. bez dalších válek, stát, který v případě, že by nebyl schopen se udržet byl by pohlcen největším státem v Evropě. Řeč, která se naprosto do rámce oslavy nehodila .

Za místní radu učitelskou - Dr. Melichar.

Jinak všechny řeči celkem slušné.

Slavnostním řečníkem byl odbor. přednosta Lad. Vaněk, vedoucí odboj. skupiny " Jindra " :

" Vzpomínáme-li Zelenky-Hajského, nutno vzpomenout atentátu na Heydricha a důsledků, které z toho vznikly v zahraničí. Bylo jím zdůrazněno, že český národ a Sokolstvo nemíní k tomu co se u nás děje mlčet. Bílý, Vojta, Dr. Pechlát a dalších 1.200 sokolských funkcionářů předcházelo smrti Zelenky - Hajského a ostatních.

Začátkem roku 1943 /spletl se a řekl to doslovně/ přišli dva parašutisté o něž se staral Zelenka-Hajský a tato budova, sad a budovy okolní to byly v nichž se tito dva hoši připravovali na atentát. Jeden z nich byl Moravan a druhý z nich Slovák. Atentát byl přímý rozkaz ze zahraničí, který jsme byli povinni provést. Vzpomínám jasně na Zelenku-Hajského jak za přítomnosti bratra Pecháčka složil přísahu prezidentu republiky jako jedinému představiteli domácího i zahraničního odboje, kterou končil přísahou sokolskou.

1/2 roku trvaly připravky na atentát k jehož provedení byly tři možnosti. Rozhodnuta byla křižovatka v Libni. Zde bezvadně fungovali naši zpravodajci. Byla to nejlepší zpravodajská služba v domácím odboji. V předvečer narozenin presidenta Beneše byl pak atentát proveden. Jen zrada a kruté metody gestapa znemožnily hochy přesunout na Kladno a odtud letadlem zpět do Anglie.

Byli jsme si vědomi, že atentátem je konec našemu domácímu odboji. Po atentátu jsme všichni, kteří jsme zůstali trpěli krveprolitím v našich zemích, všichni jsme trpěli jeho důsledky tak, že si to už dnes nemůžeme ani představit. Zelenka i my, jeho spolupracovníci, kteří jsme zázrakem zůstali, byli jsme lidmi fanatismem naočkovaní. Víme, že není hlavním - vraždit, ale chceme působit k tomu, aby každý člověk mohl šťastně žít! Končil citátem Dr. Ing. Arnošta Bláhy o šťastném žití.

Ku konci odhalil desku bratra Zelenky - Hajského a jménem matky a celé rodiny poděkoval za účast na slavnosti, vysvětlil, že jen snad hloupostí gestapa a náhodou byla jeho rodina uchráněna a požádal ^{přítomné} přítomné po pravených, aby toto jeho vysvětlení vzali na vědomí.

Pak převzal desku v opatrování za magistrát hl. města Prahy muž, jehož jméno jsem přeslechla.

Učitelka, jíž jsem měla na mysli a o níž jsem sdělila, že měla u sebe, podle vlastních slov, injekční stříkačku, kterou si od ní pak vyzvedl Zelenka - Hajský, se jmenuje Fechtrová. Paní Sahánková si ji na dálku prohlédla a nepamazuje se, že by to byla ta, která přišla se Zelenkou, když jí přivedl chlapce. Učí na té škole - Vršovice, Kodaňská 500 - bylo by dobře jí vyslechnout.

Čechová